

TARYBINIS Rokiškis

LKP(b) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. k-to Organas
Nr. 28 (637) | 1949 m. kovo 8 d. | Kaina 20 kp.

Slandien - kovo 8-ji - Tarptautinė moterų diena.

Tegyvuoja tarybinės moterys - patriotės atiduodančios visas savo kūrybines jėgas ir žinias tolesniam socialistinės Tėvynės klestėjimui, komunistinės visuomenės statybai!

Lietuvos TLR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas drg. J. Paleckis (tiekė ordinus ir Garbės Raštus grupel daugiausiai motinų, pagimdžiusių ir išauginusių 10 ir daugiau vaikų.
Nuotraukoje: motina — dvygė P. Bušnienė, Nuotrauka L. Morozovo ELTOS fotokronika.

Genė Petrusėvičūtė — Kėdainių apskrityje Želėnių tarybinio ūkio grandininė, apdovanota medaliu „Už šaunų darbą“.

ELTOS fotokronika.

TARYBINĖ MOTERIS - KOMUNIZMO KURĖJA

Tarptautinę moterų dieną — kovo 8 d. mūsų šalies darbo žmonės pažymi šiais metais didelio darbo pakilimo sąlygomis. Trejetį, lemiamąjį pokarinio penkmečio metai pasizymėjo didžiuliais laimėjimais vystant šalies ekonomiką ir kultūrą, keliant darbo žmonių medžiaginį lygį. Šiuose istoriniuose laimėjimuose, Tarybų liaudies pasiekimuose Lenino — Stalino partijai vadovaujant, didelį vaidmenį suvaidino tarybinės moterys.

Milijonai tarybinų moterų, išvadotų Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos, gavusių pirmą kartą istorijoje galimumą pareikšti savo kūrybines jėgas pilno lygiatėsiškumo su vyrų sąlygomis, tapo aktyviomis komunistinės visuomenės kurėjomis. Mūsų šalyje panaikinta amžina socialinė, ekonominė ir dvasinė moterų vergovė. Tarybinė moteris — lygiatėsiškos socialistinės visuomenės narė, aktyvus kovotojas dėl komunizmo pergalės.

Didžiojo Tėvynės karo metais tarybinės moterys pavadojo į frontą išėjusius vyrus ir pasiaukojančiai dirbo fabrikuose ir gamylose, transporte ir kolektyvinių ūkių laukuose. Tarybinės moterys pasiredė ugningomis patriotėmis ir tiesiogiai dalyvavdamos kovose su priešais. Dešimtys tūkstančių moterų — partizanų, kareivių ir karininkų už kovose prieš hitlerininkus parodytą drąsamą apdovanotos TSR Sąjungos ordinais ir medaliais. 61 moteris suteiktas Tarybų Sąjungos Didvyrio vardas. Mūsų didvyrių — Zojos Kosmodemjanskojos, Lizos Čaikinos, Uljanos Gromovos ir tūkstančių kitų žygių įrašyti aukso raidėmis į Didžiojo Tėvynės karo metraščių.

Pokariniais metais tarybinės moterys aktyviai dalyvauja likviduojant karo pasekmes, kovoją dėl pokarinio penkmečio įvykdymo pirmą laiką. Gamyklose ir fabrikuose, kolektyvinių ir tarybinų ūkių laukuose jos pasiaukojančiai dirba socialistinės Tėvynės labui. Visos liaudies socialistinės lenktyvės dalyvauja milijonai patriotė. Daugelis jų pasiredė aukšto darbo našumo meistrais, nariais ir energingais kovotojais dėl socialistinės statybos tempų paspartinimo. Visa šalis žino apie tokius gamybos novatorius, kaip pokarinio penkmečio stachanovinkes Mariją Volkovą, Aną Kuznecovą, Klavdiją Zenovą, Aną Kuvšinovą, Liubov Ananjevą, Olgą Muštukovą ir tūkstančius kitų priešakinųjų darbuotojų, žygiuojančių socialistinių lenktyvių avangarde.

Dešimtys tūkstančių priešakinųjų kolektyvinių ūkių valstiečių apdovanotos Tarybų Sąjungos ordinais ir medaliais už aktyvų dalyvavimą kovojant dėl aukštų derlių. Šimtams moterų — kolektyvinių ūkių darbuotojų Vyriausybės

Tarybų valdžia atvėrė moterims platus kelius lavintis ir mokytis. Ligi Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos Rusijoje tebuvo 600 moterų inžinierių ir technikų, dirbusių įmonėse. Tarybų šalyje — keletas šimtų tūkstančių aukšto mokslo moterų specialistų. Šimtai tūkstančių moterų mokosi aukštosiose mokslo įstaigose. Mūsų šalyje yra apie 800.000 mokytojų moterų, daugiau kaip 100 tūkstančių moterų — gydytojų, dešimtys tūkstančių mokslo darbuotojų.

Stalininės premijos laureatų tarpe — šimtai moterų, gavusių garbingą apdovanojimą už žymius darbus mokslo ir technikos, literatūros ir meno srityse, už žymius karinius ir pagrindinius gamybinio darbo metodus tobulinimus pramonėje ir žemės ūkyje. Visuose valstybiniuose organuose — nuo valstiečių Tarybos ligi TSRS Aukščiausiosios Tarybos — moterys užima žymią vietą. TSRS Aukščiausiosios Tarybos sudėtyje — 277 deputatės — moterys. Šimtai tūkstančių moterų išrinktos vietinių Tarybų deputatės.

Tarybinė sistema motinystei ir kūdikystei apsaugoti — viena svarbiausių sąlygų, užtikrinusių aktyvų moterų dalyvavimą socialistinėje statyboje. Partija ir Tarybų valdžia ypatingai rūpinasi motinomis ir vaikais. Mūsų šalyje sukurti daugiau negu 7 tūkstančiai su puose vaikų konsultacijų. Vaikų lopšeliuose yra daugiau negu 800 tūkstančių vietų. O visoje Rusijoje 1913 metais buvo tik 19 vaikų lopšelių su 550 vietų. Milijardus rublių kasmet išleidžia tarybinė vyriausybė vaikų įstaigoms išlaikyti. 45 milijardai rublių asignuota daugia vaikams ir vienšioms motinoms pokarinio penkmečio metais. „Motinos — didvyrės“ vardas yra vienas garbingiausių mūsų socialistinėje šalyje. Ši aukštą vardą gavo daugiau kaip 25 tūkstančiai moterų.

Visai kas kita kapitalo šalyse. Ten moterys politiškai beteisės ir ekonomiškai pavergtos. Milijonai darbo moterų, kapitalizmo pavergtos, kovoją dėl savo elementariųjų politinių teisių, dėl savo išsivadavimo.

Viso pasaulio darbo moterys stovja aktyviomis kovotojomis prieš imperialistinę stovyklą, siekiančią sukurstyti naują pasaulinį karą. Tarptautinė demokratine moterų federacija, vienijanti daugiau kaip 80 milijonų žmonių ir 48 šalių moterų organizacijas, įpėša savo indėlį didįjį kovos dėl taikos, demokratijos reikalą. To judėjimo avangardė žygiuoja tarybinės moterys, dukters Didžiosios Tarybinės valstybės, vadovaujančios pažangiosios žmonijos kovai prieš imperialistinius karo kurstytojus.

Tarptautinę moterų dieną — kovo 8 d. milijonai tarybinų moterų pažymi

Priešakinės respublikos moterys

PARTIJOS AUKLĖTINĖS VALSTIEČIAUS MOTERYS AKTYVISTĖS

Viena žymiausių darbininkių Vilniaus „Spartos“ fabriko kolonijū — puskolonių ceche yra darbininkė komunistė Viera Metelnikova. Ji aptarnauja keturis automatus. Viera per pamainą gamina 230 porų puskolonių vietoje 120 pagal normą. Retai kuriai darbininkei pasiseka ją išlenkti. Stachanovinkai buvo suteikta didelė garbė — Stalino rajono partinė konferencija ją išrinko delegate į LKP(b) VI suvažiavimą.

Geriausia brigada ceche laikoma VLKJS 30-mečio vardo brigada, kuriai vadovauja komjaunuoletė Paša Smirnova. Brigados nariai sistemingai viršija darbo normas 20 — 30 procentų.

Nuo metų pradžios ceche sutalpyta daugiau kaip 200 kilogramų verpalų. Iš jų papildomai pagaminta 400 porų kolonijų bei puskolonių.

KOLEKTYVINO ŪKIO PIRMŪNĖ

Veronika Linkytė — viena labiausiai gerbiamų Radviliškio apskrityje „Bolševiko“ žemės ūkio artelės narių. Ji pavyzdinčiai vadovauja kolektyvino ūkio kiaulių fermai. Kiaulių penėjimas vyksta pagal zootechnikos nustatytas normas. Visas prieauglis pulkia išlaikytas.

Veronikos iniciatyva kolektyviniame ūkyje suorganizuota paukščių ferma. Joje bus ne mažiau kaip 500 paukščių.

1948 metais Linkytė už darbdarbius gavo 80 pūdų grūdų, didelį kiekį bulvių, daržovių, cukraus ir kitų produktų.

VALSTIEČIŲ ŠVIETĖJA

Marijampolės apskrityje Kazlų Rados valsčiaus Jūrės apylinkės gyventojai ypatingai gerbia savo klubo — skaityklos vedėją drg. Čižauskienę.

Čižauskienė organizavo iš progimnazijos ir pradinės mokyklos mokytojų lektorinę grupę, kuri rengia klubo — skaitykloje paskaitas. Valstiečiai gausiai naudojami biblioteka, kurioje yra daug knygų žemės ūkio klausimais. Čižauskienė dažnai skaito susirinkusiems laikraščius bei naujas knygas.

Klube išleista sienlaikraštis, kuriame bendradarbiauja apylinkės valstiečiai.

Kluba — skaitykla sudarė kilnojamasias bibliotekėles. Ryžium su pasirošimu sėjai tykloje organizavo paskaitas apie tarybinę agrotechniką.

Moterys — didelis Joniškio apskrityje Linkuvos valsčiaus partinės organizacijos aktyvistų būrys, jos suteikia partinei organizacijai didelę pagalbą visuose darbo baruose.

Kolektyviniuose ūkiuose, pradedant MTS, liaų gamyloje, tarybinės moterys aktyviai dalyvauja. Jos sukurtos moterų tarybos.

„Lenino keliu“ kolektyviniame ūkyje moterų tarybos nariai rengia kolektyvino ūkio valstiečių moterų susirinkimus, visokeriopai padeda artelės valstiečiams stiprinti darbą drausmės išvystyti socialistines lenktyvines.

Daugelis moterų yra agitatorės. Ypatingai gerai atlieka agitatorių darbą valstietės drg. Kukurienė, Tamošaitienė, Pranelienė.

Moterys aktyviai dalyvauja steigiant kolektyvinius ūkius. Taip agitatorė drg. Barauskienė padėjo Rūpėnių ir Trionių kaimų gyventojams susivienyti į „Laisvės kelio“ kolektyvinius ūkius.

KOLEKTYVINIŲ ŪKIŲ ORGANIZATORĖS

Diena iš dienos didėja kolektyvinių ūkių skaičius mūsų respublikoje. Žymią vietą steigiant kolektyvinius ūkius užima moterys.

Kelmės apskrityje Šaukėnų valsčiaus komjaunuoletė aktyviai dalyvauja steigiant naujus kolektyvinius ūkius. Komjaunuoletės drg. Romaškienės iniciatyva steigti du kolektyviniai ūkiai, į kuriuos susijungė 50 valstiečių.

PIRMAUJANTI DARBININKĖ — VISUOMENININKĖ

Vilniaus „Žibutės“ konditerijos fabrike ypatingai pasižymi vyntojimo skyriaus brigada, kuriai vadovauja Jadvyga Kavolaitienė. Jos brigada kasdien įvykdo ne mažiau kaip pusantros normos.

Jadvyga pradėjo dirbti „Žibutės“ fabrike 1946 metais karameles skyriuje kaip eilinė darbininkė. Greitai buvo perkelta į kitą skyrį ir buvo paskirta brigadininke.

Jadvyga Kavolaitienė — aktyvi fabriko visuomenininkė, bendradarbiauja fabriko sienlaikraštyje ir nuolat gilina savo žinias. Fabriko kolektyvas ją išrinko Vilniaus miesto Lenino apskrityje.

Tarybinės moterys - patriotės visas savo jėgas ir žinias

MOTERYS — STAMBI TARYBINĖS VISUOMENĖS

KULTURINĖ JĖGA

Naujų pasiryžimų diena

Tarybinė santvarka, panaikinus žmogaus išnaudojimą, amžiams nuplėšė ir moters gėdingos vergijos šydą. Moterys daug pasiaukojimo ir drąsos dirbdė Didžiojoje Tėvynės kare, kovodamos prieš vokiškuosius okupantus, o dabar nesigaili savo darbo ir energijos užgydyti karo padarytus žaizdas, vykdydamos partijos ir vyriausybės uždavinius.

Tarptautinės moters dienos proga manyje kyla nauji pasiryžimai dar daugiau dirbti jaunimo auklėjimui, kad Rokiškio

II gimnazijos auklėtinės, išleidamos iš mokyklos, būtų vertos tikros tarybinės moters vardo, aktyviai įsijungtų į visuomeninį darbą.

Tarptautinės moters dienos proga kviečiu visas Rokiškio apskrities švietimo darbuotojas energingai ir ryžtingai dalyvauti kolektyvinių ūkių statybos reikale ir tuo padėti mūsų krašto valstietėms kurti sau kultūringą ir pasiturintį gyvenimą.

L. MASILIONIENĖ,
Rokiškio II gimnazijos mokslo dalies vedėja

Moters spartus dvasinis ir politinis augimas

Beteisė buvo darbo moteris buržuazinėje Lietuvoje. Tą aš puikiai patyriau ir pati. Turėdama vos tik 13—14 metų smžiūnas, jau tarnavau pas buočas, kurie stengėsi iš manęs išlūpinti kuo daugiau, o duoti kuo mažiau. Toks ir slinko mano gyvenimas iki 1940 metų, kol įsikūrė Lietuvoje tarybinė valdžia, atvėrusi moteriai kitokią gyvenimą.

Nuo 1947 m. dirbu Rėgelių valstiečių laibgalių klubo — skaityklos vedėjos pareigose. Man kelias į visuomeninę veiklą, ko neturi kapitalistinių kraštų darbo moterys, yra atdaras, moters jėga ir jos vaimenį aukštai iškėlė tarybinė valdžia.

Visa tai aš dar labiau pajauia ir įsitikinau, kad laibgaličiai mane išrinko į liaudies tarėjus, tuo išreikšdami manimi didelį pasitikėjimą.

Tarptautinė moters diena man yra džiaugsmo diena. Mėnėdama šią šventę, aš pasistengiu dar geriau atlikti savo pareigas. Tai bus atsidėkojimas tarybinei valdžiai, iškelusiai darbo moterį į atsakingus postus, patikėjusiai jai svarbią visuomeninio gyvenimo veiklos šaką.

BRONĖ MAŽEIKYTĖ,
Rėgelių v. laibgalių klubo — skaityklos vedėja, liaudies teisimo tarėja

Siekti naujų laimėjimų

Tarybų valdžia suteikė moterims neribotas galimybes savo kūrybinėms jėgoms vystyti, aktyviai dalyvauti ūkinėje ir kultūrinėje statyboje. Tarybų Sąjungoje moterims tas didingas teises garantuoja Stalino Konstitucija.

Laike Didžiojo Tėvynės karo moterys ne tik užfrontėje didvyriškai atliko visus joms pavestus darbus, bet ir frontė. Taip pat pokažiniame atkuria-

mejamė laikotarpyje moterys atliko didelius ir vertus pasididžiavimo darbus. Didelį vaidmenį šiuose visuose darbuose suvaidino ir moterys—medikės.

Kovo 8-ji mums, moterims, bus nauju aktyviu kovoje dėl partijos ir vyriausybės statomų uždavinių sėkmingo įgyvendinimo.

Gyd. S. SALAGUBAITĖ,
Rokiškio apskrities ligoninės vedėja

DĖKUI TARYBŲ VALDŽIAI

Prieš mus — didinga ateitis

Tarptautinę moters dieną mūsų gimnazijos mokinės sutinka pakeldamos mokslo pažangumą. Buržuazinėje Lietuvoje daugumas iš jų negalėjo pasiekti mokslo. Tarybinė santvarka plačiai atvėrė duris į mokslą ir atidengė prieš mus didingą ateitį.

Mes, tarybinės mokinės, Tarptautinės moters dienos proga ir toliau pasidžadame kelti mokslo pažangumą, dalyvauti kultūriname gyvenime ir aktyviai prisidėti prie kolektyvinių ūkių statybos išplėtimo mūsų apskrityje.

Išėjusios iš gimnazijos, savo jaunus jėgas, įgytas žinias panaudosime tem, kad darbo žmogaus gyvenimas mūsų Tarybų šalyje taptų dar šviesesnis, kad mūsų mylima socialistinė Tėvynė dar labiau suklestėtų.

J. LESINSKAITĖ,
Rokiškio II gimnazijos pirmosios komjaunimo organizacijos narė

Gimsta nauji pasiryžimai

Pagal Stalino Konstituciją, moteriai Tarybų Sąjungoje yra suteiktos lygios teisės su vyru visose ūkinio, valstybinio, kultūrinio ir visuomeninio — politinio gyvenimo srityse. Tad matome, kokias plačias teises turi mūsų tarybinės moterys, palyginti su kapitalistinių kraštų darbo moterimis, kurios vis dar yra varžomos teisių staurumo pančiais. Atsidėkodamos partijai ir vyriausybei už nuolatinių rūpinimų, tarybinės moterys su didele meile ir kūrybiškais laimėjimais įvairiose socialistinės statybos srityse prisideda prie bendro socialistinės Tėvynės išaukštinimo.

Šios dienos proga ir mūsų moksleivių širdyse gimsta nauji ir gražūs pasiryžimai. Ši diena dar daugiau skatina mus dirbti ir mokytis.

D. VINCERŽEVIČIŪTĖ,
Rokiškio II gimnazijos VIII klasės mokinė

MASKVA. L. M. Kaganovičiaus vardo odų fabriko klube atidaryta paroda išdirbtų, išleidžiamų avalynės ir odos pramonės įmoniui. Paroda atidaryta ryšium su sostinėje vykstančiu odų ir avalynės pramonės darbuotojų parosėjungos suvažiavimu.

Nuotraukose: suvažiavimo delegatų grupė parodoje. Iš kairės į dešinę: O. I. Bielošnava — Leningrado fabriko „skorochod“ stachanoviškė, socialistinio lenkianavimo TŠRS profsąjungu artjančio dešimtojo suvažiavimo garbė iniciatorius; L. K. Cerepina — Leningrado žalių fabriko sukūrėja, entuziastiškai saukauja iniciatorius; A. A. Ročenkova — Grodnos avalynės fabriko Nr. 1 sukūrėja (1948 m. Ji sutaupe 2 600 kv. dcm vištūnė odos); D. I. Baranova — Gorkio fabriko „Krasnij koževnik“ stachanoviškė ir K. G. Sedovalovaja — viena iš geriausių Charkovo kailių fabriko stachanoviškių. Foto V. Chachlajeva TASS'o spaudos kiše.

MOTERŲ DELEGAČIŲ ŽODIS

Už gyvulininkystės išvystymą

Tiktai tarybinės valdžios metais man plačiai atsivėrė durys kultūringą ir pasiturintį gyvenimą. Įsikūrus Lietuvoje Tarybų kolektyvinio ūkio karvių melžėja. Visomis priemonėmis kovojau dėl pieno ūkio kolektyviniam ūkyje išplėtimo ir sustiprinimo.

Taip pat aš esu išrinkta į valstiečių moterų delegatę, atlieku didelį visuomeninį darbą. Kolektyviniame ūkyje pradėjau pasiturinti ir kultūringai gyventi. Visas savo jėgas ir pastangas atiduodu mūsų gerbiamam šaltinio — kolektyvinio ūkio tolesniam suklestėjimui.

STEFA POVILAVIČIENĖ,
Obelių valsč. moterų delegatė

Mano padėka

Man nuo mažų metų teko patirti sunkią išnaudotojų letėną. Aš buvau beteisė ir tamsi biedaioko dukrė. Tarybinės valdžios metais aš tapau pilnaateise ir laisva tarybinės valstybės piliete. Mums, moterims, Stalino Konstitucija garantavo visišką teisę į darbą, į mokslą ir pasiturintį gyvenimą. Jau kuris laikas, kai aš dirbu f-ke „Nemunas“ verpėja. Tarybinei valdžiai už suteiktą lygiatėsiškumą aš atsidėkoju našiu ir štrepiu darbu. Savo gamybines užduotis ne tik įvykdu, bet ir žymiai jas viršiju. Visus man, kaip moterų delegatę, duotus uždavinius stengiuosi įvykdyti sąžiningai ir štropliai. Savo darbu prisidedu prie bendro mūsų valstybės stiprinimo, prie tarybinės liaudies medžiaginio ir kultūrinio lygio pakėlimo.

MARYTĖ BIELOVAITĖ,
Juodupės valsč. moterų delegatė

Ką kolektyviniai ūklai duoda moterims - valstietėms

Tamsi ir liūdna buvo moters valstietės dalis carinėje Rusijoje. Sunkus, vergiškas darbas buvo jos likimas nuo vaikystės ligi senatvės. Dvarininkai ir buočas, priklausantys kaimo, caro pareigūnai išnaudojo valstietčius, peisėsi ir lobo iš valstietčio prakauto. Bet moters valstietės gyvenimas buvo du syki sunkesnis. Valstietė buvo savo vyro, uošvės, uošvio vergė. Visą savo skausmą, savo pyktį prieš engėjus dvarininkus ir buočas valstietės dažnai išliejavo ant niekio nekaltos žmonos. Sunkiame darbe, nuolatiniame rūpestyje, kad vaikų laukia toks pat ar didesnis skurdas, be jokių kultūrinių pašilkinimų slinko moters — valstietės gyvenimas senais laikais.

Nė kiek negeresnis buvo Lietuvos valstietės gyvenimas. Liūdna Lietuvos valstietės dalis teisingai ir gyvenimiškai aprašyta Žemaitės veikaluose.

Nelengviau pasidarė gyventi valstietėms, lygiai kaip ir visai darbo liaudžiai, susikūrus vadinamajai „savarankiškai“ buržuazinei valstybei. Žemaitė, kurio širdis buvo kupina kar-

lietuvių, rašė: „Atvežiavau Lietuvą, bet Lietuvos neradau“. Reakcinės buržuazinės Lietuvos vyriausybės padėjo buočas ir dvarininkams engti darbo valstietčius. Vyriausybė stengėsi atitolinti nepasiturintčius valstietčius nuo kultūros ir mokslo.

Valstietės liko tamsios, užguitos, dažnai neraštingos ar mokačios perskaityti tik maldą.

Apte jokią moters — valstietės dalyvavimą visuomeniniame gyvenime negalėjo, žinoma, būti nė kalbos.

Spalio revoliucija išvadavo moterį, jų tarpe ir valstietę iš amžinos vergijos. Pirmą kartą istorijoje moterys gavo lygias teises su vyrais. Moterims atsivėrė platus kelias į naujas profesijas, į kultūrinį vystymąsi, jos galėjo užimti bet kokias valstybines vietas.

Bet tik kolektyvinių ūkių santvarkos įvedimas pašaliną visokios nelygybės tarp vyro ir moters pėdsakus kaimė, pakelė moterį valstietę į vienodą lygį su vyru ir broliu. „Darbdamiu visi lygūs“ — teisingai sakoma kolektyviniuose ūkuose. Daugeliu atvejų vie-

riau, išdirba daugiau darbdainių, negu vyras, ir tai; savo ruožtu, verčia vyrą pasitempti.

„Moterys kolektyviniuose ūkuose yra didelė jėga, — sakė draugas Stalinas. — Laikyti tą jėgą užkištą, reikšia — priešlėti nusikaltimą. Mūsų pareiga yra išstumti pirmyn moteris kolektyviniuose ūkuose... Be kolektyvinių ūkių — yra nelygybė, kolektyviniuose ūkuose — teisių lygybė. Tegu draugai kolektyvinių ūkių valstietčiai tai atsimeina ir tegu jie saugoją kolektyvinių ūkių santvarką, kaip savo akies vyzdį“.

Kolektyviniame ūkyje moterims dar suteikiamos ypatingos teisės, išplaukiančios iš garbinimo motinos pareigų. Moterys — kolektyvinių ūkių valstietės turi teisę gauti atostogas mėnesį prieš gimdymą ir mėnesį po gimdymo, tai yra du mėnesius. Atostogų metu joms išduodama pinigais ir produktais pusė vidutinio darbdainių skaičiaus.

Motina — kolektyvinio ūkio valstietė turi teisę naudotis kolektyvinio ūkio gimdymo namais, kolektyvinio ūkio lopšeliais ir vaikų darželiais. Lopšeliai ir vaikų darželiai

gose kolektyviniame ūkyje, nes jie padeda motinoms auklėti vaikus ir tuo pat metu leidžia moterims dirbti visuomeninė naudingą darbą ūkyje.

Moterys vaidina didžiąją vaidmenį kolektyviniuose ūkuose. Moteris kolektyvinio ūkio valstietė nužengė toli pirmyn, palyginti su užguita ir tamsia senų laikų valstiete. Moters — kolektyvinio ūkio valstietės darbo žygliai didžiuliai visa didžiąją Tarybų šalį. Ukrainos kolektyvinio ūkio valstietė Marija Demčenko prieš karą išgarsėjo, gavusi iš kiekvieno hektaro po 500 dvigubų centnerių rūkelių, tai yra 3.125 pūdus. Bet dabar daugelis kitų kolektyvinių žymiai pralenkė Marijos Demčenko rekordą.

Sumų srities „Boiševiko“ kolektyvinio ūkio 63 metų amžiaus valstietė grandininė Parmuzina 1945 metais užaugino po 1003 dvigubus centnerius cukrinių runkelių iš hektaro, o sausais 1946 metais — po 1044 dvigubus centnerius, tai yra po 6.500 pūdų iš kiekvieno hektaro.

Didžiojo Tėvynės karo metais, kai milijonai vyrų išėjo į frontą ginti Tėvynę, moterys pasėmė pagriadinę našią — užauginti derlių, aprūpinti Tarybinę Armiją ir miestų gyvenimo jausais, mėsa bet kitais maisto produktais, o pramonė

Karo metais 70 proc. darbdainių buvo išdirbustos moterys.

Sunkiaisiais karo metais vieno Gorkio rities kolektyvinio ūkio melžėja Pavla Kroehina išsidėjo į frontą savo mylimąjį vyrą. Jaunoji moteris nemušė. Ji pakeitė vyrą, kuris dirbo pieno fermos vedėju, ir pati ėmė vadovauti tai fermai. Kroehinos vadovaujama ferma puikiai veikė ir gausiai aprūpino kolektyvinį ūkį bei valstybę pieno produktais. Visas savo ir savo vyro sutaupas — 50 000 rublių Kroehina įnešė į Gnyabos Fondą kovos iškūvui pirkti. Greit kolektyvinio ūkio valstietčiai išrinko Kroehiną kolektyvinio ūkio pirmininke. Dėl pulkaus jos vadovavimai ir darbas valstietčių darbo, Kroehinos vadovaujamas kolektyvinis ūkis išėjo į pirmųjų eiles. Koks didelis buvo grūstis iš fronto jos vyro džiaugsmas, kai jis rado savo žmošt kolektyvinio ūkio pirmininke.

Kroehinos pavyzdys, žinoma, nėra vienintelis. Šiuo metu kolektyvinių ūkių pirmininkėms dirba 15.000 moterų, ir jos gerai atlieka savo pareigas, keldamos jų vadovaujamas kolektyvinius ūklus ir aukštesnę produkciją.

Maria Piljeva devyneris metus vadovauja Berijos vardu

atiduoda komunistinės visuomenės sukūrimo reikalui

ŽEMĖS ŪKIO PIRMŪNĖS

Mano darbas — komunistinės visuomenės statybai

Skurdus, vargingas ir užgultas buvo moters valstietės ir moters darbininkės gyvenimas buržuazinės Lietuvos ir vokiškosios okupacijos metais. Tik tai tarybinė valdžia ištraukė darbo moterį iš tos sunkios padėties, suteikė jai lygias teises su vyrais visoje gyvenimo srityje. Šiandien aš ir mano draugės savo kruopščiu darbu prisidedam prie liaudies ūkio atstatymo, prie darbo žmonių gerovės kėlimo.

Šiandien gi, pažymėdama įšymiąją Tarpautinę moters dieną, aš duodu žodį tvirtai stovėti darbo pirmūnų gretose, dar labiau tobulinti savo specialybėje, nuolat kelti darbo našumą, kad tuo sėkmingai prisidėčiau prie mūsų tarybinės šalies suklestėjimo. Tai bus mano dovana tarybinei valdžiai už darbo moterį įvertinimą, jos ištraukimą iš vergovės pančių ir už neribotų galimybių vystyti savo gabumus ir kūrybines įėgas suteikimą.

VINŽANOVIENĖ STEFA,
Juodupės vilnosų audinių fabriko „Nemunas“ audimo sk. darbininkė

Už pilną žemės ūkio išvystymą

Kaip visoje srityse, taip ir žemės ūkyje moters vaidmuo yra be galo didelis. Mums ne aušijena, kad ne vieną buvusį kumetį, pome ūjama darbininkė, šiandien yra aukšto derliaus grandininė, traktorininkė, pavyzdinga karvių melžėja, kiaulių šerikė, gabi darbininkė, uel visuomenininkė—agitatorė. Mes, tarybinė ūkio darbininkės, irgi vykdomės atsakingus uždavinius, keidamos laukų našumą, gyvulių produktyvumą, siekdamos gauti kuo daugiau ir aukštesnės kokybės žemės ūkio gaminių.

Rokiškio tarybinio ūkio darbininkės:

VI. Baravykaitė, J. Aleksiejūtė, VI. Žukauskaitė, El. Ratkauskaitė ir M. Valentaitė

Marija Charitonovna Savčenko — Socialistinio Darbo Didvyris, Sumeko srities Lebedinskio rajono „Červono Zorja“ kolektyvinio ūkio melžėja. Foto N. Nemenmano TASS'o spaudos klišė.

Fisan K. P. — Kazachijos TSR Teldi — Kurgano srities Lenino vardo tarybinio ūkio darbininkė. Pereitais metais ji išaugino 40 vėriškių. Foto A. Bachvalovo TASS'o spaudos klišė.

Pomarianskie rajono Stalino vardo kolektyvinio ūkio grandininė F. Sošiuska perleitas metais išaugino rugių aerlių po 22 dvig. cetrn. iš ha. Foto G. Chomoro TASS'o spaudos klišė.

KOLEKTYVINIAME OKYJE SURADOME SAVO LAIMĘ

Šiandien mes kolektyviniame ūkyje „Pergalė“ kuriame sau šviesų ir pasiturintą gyvenimą; jame moteris vaidmuo yra gana didelis. Taip, pav., 1948 m. už laukuose pavyzdiną atliktus darbus apskrities žemės ūkio parodoje gavau net piniginę premiją. Tuo tarpu apie kokias premijas, apie koki moters darbo įvertinimą būtų buvę galima galvoti esant senam buržuaziniam režimui?

Minint Tarpautinę moters dieną, manje kyla dar didesnis ryžtas stropiau dirbti, o našiu darbu dar labiau iškelti moters vaidmenį, kurį pulkai įvertino tarybinė vyriausybė, dideliu skaičium tarybinės šalies valstiečių suteikdama Socialistinio Darbo Didvyrio vardą.

RAGĖNIENĖ JULIJA,
„Pergalės“ kolektyvinio ūkio valstietė

Nepaprastai jaudinausi, kada kolektyvinio ūkio valstietė manė išrinko delegatu į Ijį Lietuvos kolektyvinių ūkių valstiečių suvažiavimą. Aš pilnai įsitikinau, kad tik Tarybų valdžia mums, darbo valstietėms, suteikė teises dalyvauti ūkiniam, visuomeniniam ir kultūriniam darbe. Aš stengsiuosi dar geriau dirbti, dar aktyviau įsijungti į mūsų ž. ūkio artėles sustiprinimą, kad galėčiau pilnai pateisinti mums, moterims, suteiktas plicias galimybes ir teises, už pasiturintą ir šviesų gyvenimą ž. ūkio artėleje.

MARĖ SADAUSKIENĖ,
Kolektyvinio ūkio „Naujas gyvenimas“ valstietė

J A S Ž I N O V I S A A P S K R I T I S

RAGĖLIENĖ ANELĖ yra Rokiškio taryb. ūkio geriausia melžėja. Ji sako: pilingumas pareina ne tik nuo pašarų kokybės, gyvulių veislės, bet taip pat ir nuo melžimo technikos. Ji 1948 m. Petrosiškie tarybinio ūkio skyriaus, melždama pagal techniko melžimo taisyklės, iš kiekvienos karvės kasdien paimeldavo didelį kiekį pieno, o šviesiu melžimo būdu žymiai pakėlė pieno kokybę.

Šių metų pradžioje A. Ragėlienė pasiūlyo keliu karvių produktyvumą, melždama pagal techniko melžimo taisyklę, punktualumo ir tobulindama jo techniską pusę. Ji įsipareigojo iš kiekvienos karvės paimelti virš plano po 50—100 kg pieno.

KUBILIŪTĖ MARĖ dirba fabrike „Linas“. Jai, kaip ir daugumai darbo moterų, buržuazinės Lietuvos metais teko vilkti sunkią gyvenimo našą. Dabar gi ji, dirbdama fabrike „Linas“, gerai supranta, kad dirba sau, dirba dirbančiųjų naudai, bet ne išnaudotojams. Lenkyniaudama, Kubiliūtė Marė pastiekia po 170—185 proc. savo dienos išdirbio normos. Šią spartuolę gerbia visi fabriko dirbantieji.

ALEKSIEJŪTĖ JADVYGA — viena iš labiausiai pažymėjusių Rokiškio tarybiniam ūkyje kiaulių šerikė ir parų augintoja. Ji praeitais metais iš 4 motininių kiaulių pagal planą turėjo išauginti 43 parus, o išaugino 71 št., kurie per visą laiką buvo sveikti ir gerame kūno stovyje. Kiekvieną dieną jos prižiūrint parai priaugo vietoje plano 300 g — po 400—450 g.

Šiais metais J. Aleksiejūtė įsipareigojo iš kiekvienos motininės kiaulės išauginti ne mažiau kaip po 18 parų ir padidinti priaugimo svorį.

KANOPAITĖ DANUTĖ — vilnos ūkių audinių fabriko „Nemunas“ darbininkė spartuolė, komjaunuoė. Jos vardas yra žinomas ne tikai apskrityje, bet ir už jos ribų. Norėdama garbingai pateisinti komjaunuoė aukštą vardą, ji visuomet žengia pirmąjį žingsnį fabriko darbininkų gretose. Pastaruoju metu, aptarusdama dvi stakles, Kanopaitė Danutė atsiekia 170 proc. dienos darbo užduoties. Ji savo pasiaukojančiu darbu prisideda prie pokarinio stalinio penkmečio plano prieaiškinio įvykdymo, prie dirbančiųjų gerbimo tolesnio pagerinimo.

ELENA RATKAITĖ — Rokiškio taryb. ūkio Kaziškio skyr. vėriškių augintoja. 1948 m. pagal planą ji turėjo išauginti 40 vėriškių, o išaugino 65. Visi vėriškiai gerai augo ir nebuvo susirgimę. Kiekvienos dūnos priaugimo planinis svoris — 450 g, o pas ją priaugo po 500—550 g.

Šiais metais El. Ratkaitė pristėmė konkrečiais įsipareigojimais išauginti nemažiau 75 vėriškių.

Šis našus El. Ratkaitės darbas gyvulininkystės atkūrimo ir išvystymo srityje prisideda ne tik prie tarybinio ūkio gyvulininkystės pakėlimo, bet taip pat ir prie viso krašto gerbavimo.

BULOVAITĖ GENĖ stropiai dirba linų apdirbimo fabrike „Linas“. Jai yra pavestas dirbti linų rėsiuotojos darbas, į kurį ji atsineša sąžiningai ir stropiai. Tarybų valdžia jai, kaip ir visoms darbo moterims, suteikė lygią teisę su vyrais į darbą, į mokslą ir visuomeninį gyvenimą. Atsidėkodama tarybinei valdžiai už suteiktą lygiatėms kumą, Bulovaitė Genė stengiasi dirbti kuo geriau ir našiau, įsijungusi į kūrybingą socialistinį lenkyniavimą, ji dieninę užduotį įvykdo po 180 proc.

tyvinio ūkio laukai ir pievos dykiai aukštai Kaukazo kalnuose. Piljevali sumaniai vadovaujant ūkiui ir visiems kolektyvo nariams gerai dirbant, Berijos vardo kolektyviniame ūkyje pulkai vystosi pieno, gyvulininkystės ir avių auginimo fermos, kuriose yra 6.000 gyvulių. Simtas pulkai prižiūrimų to ūkio karvių duoda tiek pieno, kad jo pilnintai užteka sūriui gaminti kolektyvinio ūkio sūrio fabrike.

Tas sūris yra nuostabus — garusis Piljevo sūris. Užtenka pažūrėti į šviesius, tvirtus naujų gyvulininkystės fermų tvartus, pažvelgti į sandėlius, kur laikomos tonos sūrio ir skaidrus geltono sviesto, kravos plonų vilnų ir vietinių būdu raugintos odes, ir galima įsitikinti, kaip sumaniai tarybinė moteris Piljeva vadovauja didžiuliam ūkiui.

Pulkiai tvarkomo ūkio dėka, Berijos vardo kolektyvinio ūkio nariai gauna už pilnavėriškus darbdienius daug pinigų ir produktų. Kolektyvinio ūkio valstietės Dikajevos šeima, susidedanti iš trijų darbingų marių, gavo už darbdienius 10.400 rublių pinigais, 437 kilogramus vilnų, 326 kilogramus

Marta Piljeva šventai saugoja aukšnį laikrodį — asmeniską didžiojo tautų vado draugo Stalino dovaną.

Milijonai kolektyvinių ūkių valstiečių atsidėjusios dirba, kad įvykdyt draugai Staliniui duotus pasižadėjimus, kad užaugintų gausius derlius; visos jų mintys ir visi norai stekia vieno kilnaus tikslo: sudaryti maiše produktų gausumą mylimajai tarybinei žaizdai.

Pirmosios, kam Tarybų Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas suteikė Socialistinio Darbo Didvyrio vardą už gausų 1947 metų derlių, buvo keturios Kursko srities kolektyvinių ūkių valstietės.

Viena jų — Palagėja Martynova iš „Novyj mir“ („Naujojo pasaulio“) kolektyvinio ūkio, 1947 metais užauginusi po 200 padų kviečių iš hektaro, sako: „Aš pažadėjau draugui Staliniui 1948 metais užauginti ne po 200, bet po 250 padų kviečių iš hektaro. Tą savo žodį aš ištesesu“.

Voronėzo srities „Krasnyj mėsak“ („Raudonojo švyturio“) kolektyviniame ūkyje grandis, susidedanti iš aštuonių seserų Suchurukovų, užaugino po 200

met pasižadėjo užauginti po 250 padų rugių iš kiekvieno hektaro.

Maskvos srities „Kombaine“ kolektyvinio ūkio grandininė Eudekija Lebedeva gavo po 12.500 padų kopūstų iš hektaro. Lebedevaui suteiktas Stalino premijos laureatės vardas.

Žinoma Maskvos srities „Krasnaja zara“ („Raudenosios aušros“) vardo kolektyvinio ūkio melžėja Ekaterina Nartova 1947 metais iš kiekvienos karvės vidutiniškai paimeldė po 5.553 kilogramus pieno, o 1948 metais pasižadėjo paimelti po šešis su puse tūkstančio kilogramų iš kiekvienos karvės. Vologdos kolektyvinio ūkio valstietė Aleksandra Liuskova per metus iš vienos kiaulės užaugino 128 veislinius paršūkus. Visi kartu jie svėrė keturias tonas 189 kilogramus.

Galima nurodyti tūkstančius pavyzdžių, kokius pulkiaus, ligi tol nematytus rezultatus gavo paprastos tarybinės moterys, dirbančios socialistiniame žemės ūkyje.

Tarybinė moteris — valstietė, nusimetusi šimtametės vergijos pančius, stebina pasaulį savo uoliu darbu, savo mokėjimu

vinio ūkio valstietės, traktorininkų brigados brigadininkės Pašos Angelinos vardas. Angelina — Socialistinio Darbo Didvyrė, Aukščiausiosios Tarybos deputatė. Kai žingeldas užsienio korespondentai paklausė Angelina, kame yra jos pasisekimo paslėptis, Angelina paprastai atsaakė: „Mano pasisekimuose nėra jokios ypatingos paslėpties. Aš iškilau ir išaugau kartu su visa Tarybų liaudimi“.

Angelinos žodžiai yra labai teisingi. Diena po dienos kyla medžioginis ir kultūrinis tarybinės moters — valstietės lygis. Kolektyvinių ūkių valstietės išmoksta naujų sudėtingų profesijų. Daugiau kaip 250.000 moterų dirba prie sudėtingų žemės ūkio mašinų — kombainų, traktorių, vadovauja traktorininkų brigadoms. 350.000 moterų vadovauja laukininkystės brigadoms ir gyvulininkystės fermoms.

Tūkstančiai jaunųjų kolektyvininkų, baigusios miestuose institutus, technikumus, grįžta į savo gimtuosius kaimus gydytojais, agronomėmis, pedagogėmis, matinkėmis.

Tarybų Lietuvos kolektyviniams ūkiams dar labai jauni ir

joms yra naujo, laimingesnio gyvenimo pradžia. 57 metų amžiaus Marija Dainienė visą savo gyvenimą dirbo pas buoėes. Dabar Dainienė yra pilnateisė Pasvalio apskrities „Pirmojo“ kolektyvinio ūkio narys. Ji jaučiasi pajauėjusi, ir nors jau sena, yra geriausia kolektyvinio ūkio darbininkė. Neseniai Dainienė nusipirke karvę.

Kolektyvinio ūkio valstietė Šotavičiūtė yra labai visu gerbama Kaišadorių apskrities Žiezmarų valsčiaus Stalino vardo kolektyviniame ūkyje.

„Pirmojo“ ir „Nemuno“ kolektyvinių ūkių valstietės Anelė B. danaskienė, Stasė Sabaliauskienė, Adelė Bastienė, Eizbieta Savickaitė išrinktos moterų delegatėmis. Tos jaunos moterys yra kolektyvinio ūkio pirmūnės, jos kasdien įvykdo ne mažiau kaip pusantros normos.

Daugelis Lietuvos valstiečių, buvusių samdinių, posedžiauja Lietuvos TSR Aukščiausiojoje Taryboje, apskrityje, valstijų ir apylinkių tarybose, tiesiog dalyvauja valstybės valdyme.

Lietuvos moteris — valstietė tvirtai žengė kolektyvinių ūkių keliu, kurį tarybiniam valstie-

NAUJUS TARYBŲ LIETUVOS MOTERŲ LAIMĖJIMUS

Lietuvos dirbančiosios moterys sutinka Tarptautinę moters dieną — kovo 8-ąją žymiais laimėjimais visose socialistinėse šalyse.

Tarybų valdžia išvadavo Lietuvos moterį iš beteisiskumo tamsos, atvėrė jai platų kelią į visuomeninę ir valstybinę veiklą, įgėlino ją tapli aktyviai dalyvauti socialistinėse šalyse.

Tarybų valdžia išvadavo Lietuvos moterį iš beteisiskumo tamsos, atvėrė jai platų kelią į visuomeninę ir valstybinę veiklą, įgėlino ją tapli aktyviai dalyvauti socialistinėse šalyse.

„Motinos—didvyrės“ vardas. Daugelis jų apdovanotos ordinais ir medaliais. Nuo 1945 metų lapkričio mėn. ligi 1949 m. sausio mėn. mūsų respublikoje daugiausiai ir vienišoms motinoms išmokėta daugiau kaip 200 milijonų rublių pašalpų.

Tarybų Lietuvos moterys, atsidėkodamos bolševikų partijai ir Tarybų valdžiai, yra pasiryžusios ir ateityje nesigaliėti jėgų respublikos darbo žmonių išskirtiems uždaviniams įvykdyti. O tie uždaviniai yra labai atsakingi. Neseniai įvykęs Lietuvos KP(b) suvažiavimas priėmė kovinę programą respublikos darbo žmonėms. Svarbiausias šios programos uždavinys yra keltis artimiausiais metais užbaigti socialistinį Lietuvos kaimo pertvarkymą. Šame darbe ypatingas vaidmuo tenka darbo valstietėms, kurioms kolektyviniai ūkiai turi būti ypatingai brangūs, kaip vienintelė priemonė jų visiškai lygybei bei pilnutiniam išsivadavimui užtikrinti.

Draugas Stalinas daugelį kartų pabrėžė didelį moters vaidmenį kolektyvinių ūkių statyboje. Pirmajame kolektyvinių ūkių valstiečių spartuolių suvažiavime jis pareiškė: „Moterys kolektyviniuose ūkiuose — didelė jėga. Laikyti nukius šią jėgą, reikiama daryti nusikaltimą. Mūsų pareiga yra kelti moteris kolektyviniuose ūkiuose į priekį ir paleisti šią jėgą į darbą“.

Negali būti abejonės, kad besiplečiant mūsų respublikoje kolektyvinių ūkių statybai vis naujos masės moterų bus išskeltos į vadovaujantį gamybinį ir visuomeninį darbą žemės ūkio srityse, taps sąmoningomis socialistine kūrėjomis.

Z. Arūnaitė

VOROŠILOVGRADO SRITIS. Gerai dirba neseniai eksploatacijon paleista „Vorošilovgradgugol“ kombinato Stalino varo šachta — viena iš stambiausių Donbase. Šachtos kolektyvas anglies gamybos sausio mėn. planą viršijo 15 proc.

Nuotraukoje: Stalino varo šachtos bendras vaizdas. Foto A. Mirosvičenko TASS'o spaudos klizė.

Antrajam trimestrui pasibaigus

Po įtempto darbo pasibaigė šis mokslo metų II-asis trimestras. Dauguma mokinių antrame trimestre padarė didelę pažangą. Rokiškio I-oj gimnazijoje smarkiai padidėjo penketukinių skaičius. Geriausiai baigė II-ą trimestrą yra Diržys Antanas (VIII kl.), Tunaitis (VIII kl.), Pugžlys (VI kl.), Trumpėnas (V kl.), Laužadis (IV kl.), Černys (IVa kl.) ir Nausėda (IV kl.). Šie mokiniai, įtemptai dirbdami II-rojo trimestro metu, tapo mokslo pirmūnais ir visos gimnazijos pasididžiavimu.

Sipūnų mokinių didesnis skaičius yra žemesnėse klasėse. Daugumą sudaro II-ros klasės mokiniai, surinkę net po kelis dvejetus. Tokia yra Avižienis (II kl.), turis 8 dvejetus, Girūnas (II kl.), D ržys (II kl.), Krassaukas (II kl.), turį po 7 dvejetus; Gagiškis (II kl.) ir Adomonis (VIa kl.) — po 6 dvejetus. Iš viso, žemesnėse klasėse

mokinių žinių įsisavinimas nėra dar būtiname lygyje.

Daug tvirtėm mokosi vyresnėse klasėse, kurių dauguma prašoko bendrą klasių aritmetinį vidurkį 3,5, o atšuntųjų klasių — daugiau kaip 4. Tas rodo visų mokinių darbštumą.

Prieš mus atsistojo paskutinis mokslo metų barsas, kuris reikis nugalėti dar su didesniu įtempimu, dar su didesniu pasiryžimu. O tam reikiamaokytiis, sąmoningai įsisavinant mokslo žinias. Teisingai pastebėjo savo išstojime drg. Tunaitis, kas reikiama mokytiis ne kalant pamoką, bet sąmoningai. Tada iš mokslo dalykas visuomet likmūsų atmintyje. Šio trimestro gale mes turime duoti visų mokslo metų ataskaitą ir pasirodysim, ar esame verti aukštesnėse klasėse, ar ne.

Pr. PALIKEVIČIUS, VIIa kl. moksleivis

„Tarybinio Rokiškio“ Paštas

J. Vingrys rašo apie įvykusį Rokiškio I ir II gimnazijų istoriku būrelio vakarą. Buvo suvažiavę V. Miliūno 4 veiksnių drama „Marti“. Prieš tai mokytoja Varkalytė skaitė paskaitą apie N. K. Krupskąją.

Apie politavinimosi būrelio narių viešą susirinkimą Pandėlio gimnazijoje praneša drg. K. Rugelis. Buvo skaityti trys referatai. P. Kraskauskaitė (VI kl.) skaitė referatą „Tarybinės moterys“, E. Pakšytė (VIII kl.) — apie reakcingą katalikų dvasininkiją, Jurkėnas (VIII kl.) — „Tarybinės demokratijos pranašumas prieš kapitalistinių kraščių demokratiją“.

— Raudonojo Kryžiaus pirminės organizacijos narių susirinkimas, — rašo Jrg. Juronas, — įvyko Obelių gimnazijoje. Susirinkimą vedė Obelių ambulatorijos darbuotojas drg. Šaioka. Čia buvo atlikti praktiški pirmišio darbai. Be to, buvo perrinkta nauja pirminės valdyba.

Drg. K. Kiauga rašo, jog užėjusį pilietį į LLKJS Pandėlio valst. komiteto būstinę patraukia graži sienalakraščių vienetė, tačiau, deja, ji yra tuščia. Sieninei spaudai skirtos medžiagos čia visai nėra. Straipsnelio autorius teisingai pastebi, kad LLKJS Pandėlio valst. k-to sekretoriaus drg. Grėtinas rimtai privalo susirūpinti šiuo reikalu ir išleisti aktualų, kovingą sienalakraštį.

Prieš įskuriant Obeliuose Kultūros namams, — rašo K. Jonaitis, — miestelio gyventojai save laisvalaikį galėjo praleisti klube — skaitykloje, skaitydami spaudą, klausydami radijo pranešimų, žaisdami šachkėmis ir kt. Tačiau šiuo metu klubas — skaitykla neveikia, nes, įskurus Kultūros namams, klubo — skaityklos vedėjo etatas buvo panaikintas.

Straipsnelio autorius keičia apskrities Kultūros — švietimo darbo skyriaus vedėjo drg. Rakausko dėmesį į tai, kad obelietiniai nori turėti savo klubą — skaityklą ir prašo drg. Rakauską, kad šis reikalas artimiausiu metu būtų teigiamai išspręstas.

Graikų tauta nugalės

PROF. PETROS KOKKALIS, Graikijos laikinosios demokratinės vyriausybės socialistinio aprūpinimo ir švietimo ministras

(Tęstinys iš „T. R.“ Nr. 27 (636)) Graikija yra puikus pavyzdys to, ką atneša tautoms amerikoniška „pagalba“. Skurdas, nedarbas, nužudymai, masiniai nugalabijimai, suėmimai, išėmimas ir kalėjimas, papročių tvirkninimas — štai dabartinis monarchistinės-fašistinės Graikijos gyvenimo vaizdas.

Koksai tragiškas skirtumas tarp liaudies demokratijos kraštų ir Graikijos, kur viešpatuoja amerikiečiai! Tuo metu, kai liaudies demokratijos kraštuose, surištuose broliškose draugystės saitais su didžiąja Tarybų Sąjunga, darbo žmonės dirba kūrybinį darbą, mes esame priversti tęsti sunkią kovą dėl pačios nacijos egzistencijos. Per praėjusius 1948 metus įvyko pasiekimai, turintieji didelę reikšmę tolesnei mūsų išsivadavimo kovos eigai.

1947 m. gruodžio 23 d. buvo sudaryta laikinoji demokratinė vyriausybė, kurios pirmieisiai uždaviniai buvo visų graikų tautos resursų ir jėgų mobilizavimas. Taip mes pradėjome mūsų 1948 metus. Pats šios vyriausybės sudarymo faktas rodo, kokios yra neišsemiamos dėl laisvės kovojančios tautos jėgos.

Laikinoji demokratinė vyriausybė pradėjo savo veiklą didelio masto socialistinių ir politinių reformų vykdymu išvadotuose Graikijos rajonuose. Šios reformos, liečiančios žemės padalinimą, liaudies tarybų ir liaudies teisingumą, prisidėjo prie tolesnio revoliucinio liaudies masių pakilimo. Svarbus vyriausybės politikos faktas yra mūsų susitarinimas su slaviška — makedoniška tautine mažuma, pasiekta bendroje ginkluotoje ir politinėje kovoje.

Nuo 1948 metų pradžios monarchistai-fašistai turims kiekviename jų žingsnyje vadovavę jų amerikoniški globėjai, vykdė plačias karines operacijas tikslu suduoti galutinį smūgį demokratinei armijai ir visam laikui padaryti galą graikų tautos pasipriešinimui.

Nežiūrint kruopštaus pasitaruosiui, nežūrinant dušimtūkstantinės armijos, aprūpintos moderniaisiais ginklais ir turinčios apšvietus šaudmenų, karinė monarchistų-fašistų kampanija, vadovaujama amerikiečių generolo Van Flito ir jo štabo, beviltiškai sužlugdo. Amerikiečiai ir jų atėniskie

agentai dėjo visas viitis operacijoms Gramose. Šių operacijų planus paruošė amerikiečiai. Prie kiekvienos monarchistų-fašistų kariuomenės dalies buvo amerikoniški „stebėtojai“, faktiškai vadovavę karo veiksmams. Jie manė, kad tai bus efektinga ir lengva ekspedicija.

Tiesa, kad demokratinė armija neturėjo nei lėktuvų, nei tankų. Tiesa, kad bendras jėgų santykis aiškiai susidėstė monarchistų — fašistų naudai. Tačiau iš pat pirmųjų kautynių dienų pasirodė, kad liaudies armija laikosi nepaprastai ištvėringai ir pridaro priešui didelių nuostolių. Po 70 dienų trukusių kautynių demokratinės armijos dalys laikinai pasitraukė iš Gramoso kaimo, pralauždamos priešė linijas, ir perėjo į Vipi kaimą. Šis mūšis kasta visam monarchistams-fašistams daug kraupio. Jie neteko daugiau kaip 30.000 karių ir karininkų Gramoso kaime ir daugiau kaip 10.000 — Vipi.

Demokratinė armija išėjo iš 1948 metų kautynių visais atžvilgiais dar labiau stipri ir dar tvirtiau tikinti liaudies pergalę. Šiandien, praėjus trims mėnesiams po to, kai Atėnų klinka visam pasauliui patiriantavo apie savo „pergalę“, demokratinės armijos veltava vėl plepiuoja Gramoso aukštumose.

Sprendžiant iš daugelio peizažymių, angliško — amerikoniško imperializmo pasikiovimas graikiškais monarchistais — fašistais patiria krachą. Nesutarimai valdančiuose Atėnų slueksniuose kiekvieną dieną darosi vis įairtingesni. Viešpatuojančios politinės partijos stengiasi suversti viena kital ataskomybę už pralaimėjimus, o graikų liaudies sąjūdžio užsimojimas darosi vis galingesnis ir galingesnis.

„Niekuoomet monarchizme — fašizme padėtis nebuvo tiek sunki ir niekuomet Graikijos demokratinė armija nebuvo tiek stipri kaip šiuo metu, — rašė neseniai Graikijos komunistų partijos Centro Komiteto generalinis sekretorius Nikos Zachariadis. — Amerikiečių viešpatavimo politika grūdva. Monarchizmas — fašizmas pasirodo vis labiau ir labiau išliuotas. Paskutiniu metu monarchistai — fašistai pradėjo vykdyti mirties bausmę dešimties savųjų karininkų“ — faktas, kuris rodo, kad skilimas prasidėjo pačioje monarchistų — fašistų armijoje.

Graikų tauta, štai, jau devyneri metal deda didesius aukus demokratijos ir laisvės delei, ir dėl šios priežasties šiandien, kai šis prieš metus laiko, laikinoji demokratinė vyriausybė

siūlo dorą susitarimą dėl karinių veiksmų sustabdymo. Šio susitarimo pagrindas yra teigiamoji sąlyga: Graikija turi būti išvadota nuo amerikiečių ir anglių intervencijos ir viešpatavimo. Tik tuomet bus naramdyta tauta! Šie mūsų šūkis paskutiniu metu vis labiau ir labiau paplinta monarchistinės — fašistinės armijos karių ir karininkų gretose.

Atėniskie tarnai veikia savo amerikoniškų šeiminkų įsakymais. Štai dėl ko jie atsako sustabdyti karą, kuris taip reikalingas imperialistams. Jie nori paversti Graikiją naujo pasaulinio karo placdarmu. Bet graikų tauta kupina pasiryžimo ginti savo nepriklausomybę ir visuotinės taikos reikalą. Ji nenustieis, nes kovoje už teisių reikalą jos pusėje yra visa pažangioji žmonija. Ji kovoja dėl to, kad išvėtyt karo kuretytojus iš savojo krašto. Ir graikų tauta nugalės!

Atsakingas redaktorius A. Falnbulimas

SKELBIMAS

Rokiškio apskr. Valstybinio draudimo inspekcija skelbia, kad pil. Paberžienės Kostės, Mato, gyv. Pužonių km., Rugelių valsc. pamesta arktio pasą Nr. 1982440 laikyti negaliojančiu.

RUITKAUSKAS, Rokiškio apskr. Valstybinio draudimo inspekcijos viršininkas